

Datum van indiening: 4 juli 2023

Actualiteitsvraag van de heer Gilles Verstraeten aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw

Onderwerp: De toenemende nood aan taalcoaching bij hogeschoolstudenten

Geacht collegelid,

Bruzz berichtte deze week over het feit dat Nederlandstalige hogescholen in Brussel steeds meer taalcoaching moeten geven om het Nederlands van hun studenten op peil te brengen. Zowel Erasmushogeschool Brussel als Odisee kampen met de problematiek. Volgens An De Moor, talenbeleidscoördinator bij hogeschool Odisee, hebben zowat alle beginnende studenten problemen met taalvaardigheid, structurering van een tekst en woordenschat. Ze benadrukt dat deze problemen bij de Brusselse studenten nog een stuk groter zijn dan in de Vlaamse campussen. Dat blijkt ook uit de resultaten van de verplichte taaltest Nederlands die de hogeschool aan het begin van het academiejaar afneemt bij alle studenten. De scores van de studenten Handelswetenschappen en Bedrijfskunde lagen in het voorbije decennium in Brussel zo'n tien procentpunt lager dan in Aalst. Dat verschil heeft er volgens De Moor mee te maken dat in de Brusselse scholen veel meer studenten thuis geen Nederlands spreken. Veel instappende leerlingen hebben niet het vereiste B2-niveau voor Nederlands omdat middelbare scholen er niet in slagen leerlingen tot dat niveau te krijgen. Dat kan volgens haar aan de ouders liggen, die de kinderen te weinig stimuleren om ook buiten de school activiteiten in het Nederlands te doen, maar ook aan de verkeerde leermethodieken of de leerkrachten die de lat te laag leggen. Ook het lerarentekort speelt volgens haar mee.

De Erasmushogeschool en Odisee geven taalcoaching -individueel, in groep of via co-teaching- aan de studenten die zwak scoren op de taaltest. Voor de graduaats- en lerarenopleidingen krijgen ze sinds enkele jaren een subsidie van de VGC. Hoeveel studenten taalbegeleiding krijgen, hangt af van de richting. In de graduaats- en lerarenopleidingen van Odisee kreeg dit jaar gemiddeld een op de drie studenten taalcoaching, bij accountancy bijna iedereen. Voor de studenten van de lerarenopleiding die niet voldoende scoren op de taaltoets wordt de taalcoaching volgend academiejaar verplicht.

Het OCB adviseert de Nederlandstalige scholen over hoe ze met taal, meertaligheid en thuistaal moeten omgaan. Leerkrachten kunnen op de website Brussel Vol Taal terecht voor informatie, tools en tips. Omgaan met thuistaal¹ kan volgens het OCB gebeuren op vier verschillende manieren, afhankelijk van je schoolprofiel. De vier categorieën zijn 'verbieden', 'tolereren', 'waarderen' en 'inzetten'. Kort samengevat is er bij 'verbieden' geen plaats voor een andere taal, terwijl 'tolereren' betekent dat de school op informele momenten zoals de speelplaats andere talen toelaat. Bij de derde categorie 'waardeert' de school expliciet de talige diversiteit en maakt die ook zichtbaar, terwijl je bij de categorie 'inzetten' in de klas verschillende talen hoort en leerlingen bijvoorbeeld ook hun thuistalen mogen gebruiken tijdens het uitvoeren van opdrachten of groepswork. Het OCB raadt het expliciet verbieden van andere talen dan het Nederlands af 'omdat het meestal een averechts effect heeft op het verwerven ervan'. De andere aanpakken dragen volgens het OCB allemaal bij tot het verwerven van het Nederlands. Ik vraag me af hoeveel scholen welke aanpak hanteren en of hierrond permanente evaluaties gebeuren.

¹ <https://www.brusselvoltaal.be/3-aan-de-slag/omgaan-met-meertaligheid-aanpak>

Het is volgens mij een verkeerde keuze om nog te vaak het belang van meertaligheid en thuistaal te benadrukken. We moeten meer dan ooit resoluut de kaart trekken van het Nederlands.

Daarom had ik graag volgende vragen gesteld:

- Hoeveel subsidie ontvangen Erasmushogeschool Brussel en Odisee voor taalcoaching bij studenten van de graduaats- en lerarenopleidingen?
- Beseft het collegelid dat er mogelijk een ernstig probleem is met het taalonderwijs van de Nederlandstalige scholen in Brussel?
- Wat voor plan van aanpak willen we hanteren om het tij te keren?
- Hoeveel scholen volgen welke van de vier categorieën van aanpak van het OCB om om te gaan met thuistaal? Hoe oud zijn deze richtlijnen? Worden ze op regelmatige basis in vraag gesteld? Zijn er cijfers over de gekozen aanpak en de schoolresultaten van de leerlingen?

Met de meeste hoogachting,

Gilles Verstraeten
Raadslid VGC